

Krajinohra 2
Námet interaktívnej výstavy

Autori: Naďa Kančevová
Saša Fischerová

Február 2006

Krajinohra je interaktívna výstava pre deti, ktorá koncepcne nadväzuje na rovnomennú výstavu usporiadanú v uplynulom roku bratislavskou Bibianou.

Zábavnou formou, prostredníctvom voľného narábania s rôznymi motívmi, ktoré využíva konceptuálne umenie - umenie land artu (a public artu), chce preniknúť do obrazotvornosti detského diváka, podnecovať jeho vlastnú predstavivosť a nabádať ho, vytvárať si svoje vlastné „krajiny“. Súčasťou výstavy sú reprodukcie land artových diel domácich i svetových autorov, ktorými sa inštalácia inšpiruje hravo rozvíja.

Čo je land art?

Hory, alebo lesy ako plátna, maľby v snehu, sochy v piesku. Land art je umelecký smer, ktorý spája prírodnú realitu a zásah človeka.

Umelci *land - artu* zobrazujú pominuteľnosť a zmeny v čase. Putujú po krajine, kreslia v krajine, robia akcie s ekologickým podtextom. Ich umeleckými dielami sa stali obrovské jamy vybagrované v údoliach, brázdy v piesku púští, navrhované kopy kameňov, hlíny, alebo soli...Tieto „umelecké krajiny“ väčšinou nemajú dlhé trvanie. Príroda po čase zahalí stopy po ľudskom zásahu.

Land art vychádza z metód konceptuálneho umenia a využíva niektoré jeho analytické postupy. Často pracuje s mapami, do ktorých sú diela zakreslené. Tieto mapy môžu byť skutočné, ale aj vymyslené.

Krajinohra II

*Škrie Ťa kamienok v podrážke - zaseknutý, ostrý,
kým ryješ čiaru na dlážke, radšej nad seba sa pozri:*

*Tiež čiara no lietadlová, okolo nej priestor,
tak skús ju prstom rozmazať ako to robí vietor...*

1. Observatórium

Mapa krajiny

V úvodnej časti výstavy, ktorú sme nazvali *Observatórium*, majú deti najprv možnosť skúmať a „dešifrovať“ krajinu. „Letecký pohľad na svet“ ich spontánne nabáda predstaviť si zemský povrch v celej svojej rozmanitosti. Z výšky sa nám pred očami otvárajú rozličné panorámy : zábery na polia, lesy, lúky, hory, vodné plochy, púšte a mestské aglomerácie... Prostredníctvom odkryvania jednotlivých plôch na paneli s veľkou mapou umožníme deťom postupne „približovať sa“ k rôznym častiam krajiny, vnímať ich zblízka, preniknúť do ich vnútra, objavovať štruktúry jednotlivých predmetov , hrať sa s nimi... Mapa je zároveň predznamenáním motívov a tém, po ktorých budeme „pátrať - stopovať“ vo výstave.

- Pozoruj krajinu.
- Objav krajinu z diaľky a z blízka.
- Objav tvary a štruktúry, na ktorých príroda stavia svoje dielo a z ktorých vychádza človek pri svojej tvorbe.

2. Stopovanie krajiny

Objavovanie predmetov v krajine.

Prírodné javy a deje ako súčasť umeleckých postupov

Krajina je plátno, na ktorom príroda a človek zanecháva svoje stopy. Existuje veľa rôznych stôp. Cesta je ľudskou stopou v krajine. Vlniace sa obilie je stopou vetra... Zanechaj vlastné stopy v krajine. Tvor krajinou - prírodou.

Nasledujúca časť výstavy pracuje prevažne s prírodnými materiálmi (drevo, tráva, listy, piesok, kamene...) a využíva ich na vytváranie rôznych inštalácií, ktoré sú sprevádzané dejom. Deti sú motivované využiť svoje vlastné skúsenosti s prírodnými vlastnosťami krajinného prostredia a fyzikálnymi zákonmi a zároveň získať ich nové pochopenie.

- **Nájdí svoju cestu v sieti lesa**
- **Maľuj vetrom**
- **Kreslí vodou**
- **Vyfarbuj svetlom a tieňom**
- **Tvor zemskou prítlačivosťou**

3. Stopy v meste

Záverečná časť výstavy je venovaná mestskej krajine. Cez rôzne zaujímavé asociácie chceme s deťmi viesť dialóg o tom aké sú ich pocity, emócie a predstavy v meste. Deti tu môžu „vojsť“ do mesta, „pochodiť si po ňom“, odkrývať jeho skryté miesta, možno sa aj „stratiť“ a nakoniec opäť objaviť stopu...

- **Zasviet' mesto**
- **Aké je mesto bez farby?**
- **Zasad' v meste svoju zelenú stopu**
- **Objav prírodné stopy v meste**

- **Prejdi sa svojim mestom a objav v jeho zákutiach viditeľné a neviditeľné stopy**

Keď pôjdeš krajinou nezabudni si nosiť svoj vlastný obraz.

Vždy zanechaj stopu, ktorá prinesie radosť krajine, iným ľuďom aj Tebe samému.

Súčasťou výstavy bude interaktívny sprievodca pre deti. Navrhujem tiež spracovať sprievodcu pre školské skupiny pod vedením pedagóga a komunikovať výstavu ako možnosť netradičnej hodiny estetickej výchovy, výtvarnej výchovy...

Ozvláštnením výstavy a najmä zviditeľnením Bibiany v kontexte mesta aj mimo vlastnej budovy by mohla byť exteriérová inštalácia city art a land art diel študentov napr. VŠMU. Inštalácie môžu byť interaktívne a miniworkshopy by mohli prebiehať priamo v uliciach mesta.